De Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 23 — 8 JUNI 1951

Alleen voor abonné's van PANORAMA 5 ct.



ZEELUI IN DE DOP

Hoe MIEKE beter werd



Mieke was ziek. De dokter kwam elke dag. Vader en moeder hadden erg verdriet. Ze deden alles wat ze konden, maar niets hielp.

Moeder las 's middags leuke verhaaltjes voor, of soms kwam Ansje, een vriendinnetje. Dan luisterde Mieke wat Ansje vertelde en daarna deed ze direct haar oogjes dicht. Een keer had vader een mooie pop voor haar meegebracht. Die lag nu steeds naast haar in bed, maar ze speelde er nooit echt mee.

Dat was allemaal naar voor vader en moeder.

Het ergste was wel, als ze haar drankje moest innemen. Dan kwamen er dikke tranen en haar lipjes trilden. Ze wilde niet huilen, maar het was toch zulk een vies drankje. Ze kreeg het elke dag drie keer en helpen deed het niet. Dat kwam van het huilen. „Als ze niet huilt en het meteen doorslikt is ze zo beter," had de dokter gezegd. Nu probeerde Mieke te lachen als ze moeder met het flesje zag aankomen, maar zo gauw ze het drankje proefde, ging alles weer verkeerd. Dat was nu al drie weken zo.

Het was avond en Mieke lag weer stil, met nog natte ogen. Het maantje keek eens of ze al wat beter was en het lachte zelfs tegen haar, maar Mieke zag er niets van.

Er was nóg iets, wat ze niet zag.

In het hoekje van het raam zat een mooi klein elfje. Het had de vleugeltjes opgevouwen en het keek naar het meisje.

„Och, och," zei het elfje zacht, „is dat kindje nog steeds ziek? Wat kijkt het verdrietig. Het heeft zeker haar drankje net op. Kon ik dat maar lekker maken."

Steroogje — zo heette het elfje — draaide zich om. Ze zag de slapende bloemetjes in de tuin, ze hoorde de bomen zacht met elkaar fluisteren. Daar was het zilveren licht van de maan en de sterren. Kon Mieke dit maar zien. Het is zo mooi. Maar ze mag niet uit bed, dacht Steroogje.

Ze zette haar elleboog op haar knie en legde haar hoofd in haar handje. Zo dacht ze diep na. Wat later keek ze nog eens om, naar binnen, en ineens zag ze het flesje staan met dat nare goedje. Er zat 'n stevige kurk op.

„Kon ik er maar wat lekkers in doen," zuchtte ze, en toen opeens begonnen haar kijkers te schitteren. O, wat was ze toch dom geweest! De elfenkoningin had heerlijke honing! Ze zou er wat van vragen en het stiekem in het flesje doen.

„Ja," juichte Steroogje ineens tegen de maan, „ik weet wat." De maan keek heel nieuwsgierig, maar het elfje vouwde haar vleugeltjes open, stak haar armpjes vooruit en zweefde snel naar de elfenwei.

De maan ging gauw met haar mee.

Op de wei waren de andere elfjes aan het dansen en zingen en de koningin liep met haar toverstafje rond en zei tegen iedereen iets liefs.

Opeens stond Steroogje voor haar; alle elfjes kwamen aanvliegen.

„Och, koningin, geeft u me alsjeblieft wat honing," en Steroogje vertelde alles van haar plannetje.

„Dat arme kindje," zei de koningin. „Kom maar vlug mee, dan krijg je de lekkerste honing die we hebben. Maar . . . . hoe krijg je die dikke kurk van de fles?"

Daar had Steroogje nog niet aan gedacht.

„Weet je wat? We gaan allemaal met je mee. Dan kunnen we zien," zei de koningin.

„Ja, fijn," riepen alle elfjes, en



tjoep, tjoep, tjoep vlogen ze achter elkaar omhoog.

Het maantje had alles gehoord en het stuurde gauw wat lichtstraaltjes mee.

„Dat is lief van je," riep de koningin blij, en „dank je wel, dank je wel," riepen de andere elfjes.

De maan knipoogde maar eens.

Ze waren al gauw bij Mieke.

„Gaan jullie maar op de vensterbank zitten tot ik roep. Alleen Steroogje komt meteen mee," zei de koningin. Zachtjes vlogen ze samen op het nachtkastje naast Mieke's bed. Daar stond de fles. „Hij is erg groot," vond het elfje.

„En de kurk zit er diep in," zuchtte de koningin.

„Misschien kunt u hem met uw toverstafje er uit krijgen?" vroeg Steroogje.

„Nee, dat helpt niet voor kurken. Maar ik weet al wat." De koningin deed haar ceintuur af en vloog boven op de fles. Steroogje er achteraan. Ze hielden zich vast aan de hals. De koningin bond de ceintuur stevig om de kurk. „De tien voorste elfjes komen hier," riep ze zachtjes. Daar kwamen ze al aanvliegen.

„Neemt nu allemaal de ceintuur vast en probeert dan hard weg te vliegen."

Tien handjes grepen de ceintuur en toen was het ineens een geklepper van vleugeltjes in de kamer. Gelukkig werd Mieke er niet wakker van.

Och, och, wat zat die kurk stijf! De elfjes kregen er een kleur van, zo hard trokken ze.

De koningin en Steroogje keken of de kurk al omhoog ging en eindelijk, ja, hoor! Daar ging ie, eerst héél, héél langzaam en toen ineens vloog ie er met een plofje af.

Een paar elfjes botsten tegen elkaar op. Ze schrokken er van, maar toen moesten ze toch lachen. Van plezier vlogen ze de hele kamer rond met de kurk aan de ceintuur achter zich aan.

Ondertussen deed Steroogje vlug de honing in de fles. Hè, nu rook het echt lekker.

„Wat zal Mieke morgen opkijken," zei het elfje.

„Ze zal over twee weken wel beter zijn," zei de koningin. „Kom, nu moet de kurk er weer op. Hier, bengels! Niet langer met dat ding rondvliegen."



De tien elfjes kwamen meteen, vlogen precies tot boven de fles en lieten toen de kurk er op zakken. Maar hij zat natuurlijk nog niet goed. De ceintuur werd er af gedaan en toen mochten twee elfjes boven op de kurk gaan zitten. Die schoot met 'n vaartje omlaag, tot grote pret van de elfjes. Ze fladderden daarna nog even rond om Mieke's bed en keken tevreden naar het slapende kindje. Ze mochten op de vensterbank wat uitrusten.

„Ik zou best Mieke's gezicht willen zien, als ze morgen 't drankje proeft," zei Steroogje.

„En ik ook, ik ook," zeiden de anderen.

„Dat kan," zei de koningin. „Vragen jullie maar, of je hier in de bloemen van de tuin mag slapen en dan ga je morgen zo vroeg mogelijk in deze boom zitten; dan kunnen jullie precies Mieke zien liggen."

In een wip waren de elfjes bij de bloemen. Die deden wat graag de kroonblaadjes even open om de elfjes er in te laten. Toen sliepen ze allemaal een hele tijd. Maar het eerste zonnestraaltje piepte nog maar net in de blauwe lucht, of alle elfjes vlogen al in de boom, om te kijken hoe het afliep. Het duurde nog wel even voor Mieke wakker werd, maar toen kwam haar moeder ook al gauw en gaf haar een kusje.

Daarna pakte ze het flesje en goot het drankje op het lepeltje.

Mieke deed haar ogen dicht. „Ik wil niet huilen. Ik wil beter worden, dan is moesje ook blij." Ze deed haar mondje open, voelde het lepeltje op haar tong en toen .... deed ze haar ogen wijd open, slikte even en riep:

„Mama heeft me gefopt. Dit is een ander drankje!"

De elfjes keken elkaar aan.

„Nee hoor, kindje, heus niet," hoorden ze Mieke's moeder zeggen.

„Wel, hoor," lachte Mieke, „want dit is lekker."

O, wat was moeder blij! Ze rook eens aan het flesje. Ze merkte niets. De elfjes moesten hun handjes voor hun mondjes houden om niet hardop te lachen. Wat was dat fijn gelukt! Toen vlogen ze voorzichtig weg, zodat niemand ze zag.

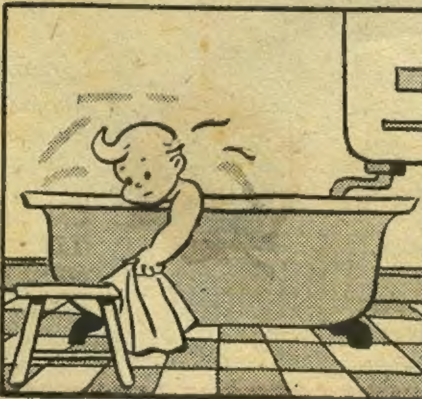
Steroogje kwam elke avond terug en iedere avond zag ze, dat Mieke veel beter was. Na veertien dagen was ze weer helemaal gezond.

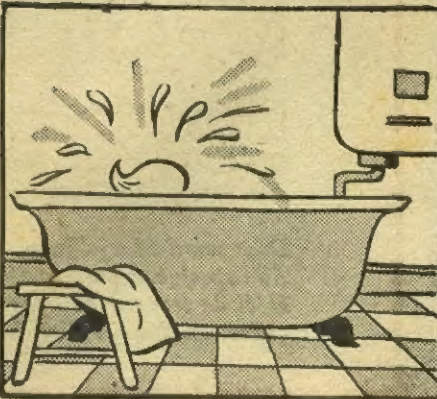
Vader, moeder en Mieke begrepen niet, hoe dat zo ineens kon, maar de elfjes wisten het des te bèter.

EVIKA

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS







MARJOLIJNTJE

Meer dan zestig jaar geleden
Is 't, dat grootmoe, nog heel klein,
In haar duimpje had gesneden
En een pop kreeg: Marjolijn.



In haar eerste goede dagen
Zag die pop er piekfijn uit;
Maar ze moest heel wat verdragen,
Had het nog al eens verbruid.

Marjolijn verloor een voetje
En haar neus werd wat te plat ....
Grootmoe was toen heus geen doetje,
Al is 't nu dan ook een schat.

Niettemin bleef Marjolijntje
Altijd grootmoe's lieve dot;
Neen, er was geen mooier kijndje,
Al was 't hier en daar kapot.



Grootmoe telt dan twintig jaren.
Hoewel 't poppenspel ontgroeid,
Kan z'er nog wel eens naar staren,
Blijft door poppen steeds geboeid.

Echte kindjes namen later
Grootmoe's aandacht in beslag;
Ze vergat, bij al 't gesnater,
Waar wel Marjolijntje lag.

Bij de afgedankte spullen
In een oude rommelkast
Hield die zich, in 't rijk der prullen,
Aan een koekoekklokje vast.

Dáár werd Marjolijn gevonden.
Alle speelgoed ging opzij!
Héél de troep deed opgewonden.
„Wat een pracht! Niets haalt er bij!"



Marjolijntje werd bekeken,
Kreeg een gloednieuw jurkje aan;
Schortjes moesten opgestreken;
Op de neus werd gips gedaan.

Marjolijn kreeg weer een moesje
Zoals grootmoe vroeger was.
„Och, wat ben j'een lekker snoesje,"
Vond de jongste wildebras.



En, nu weer een poos geleden,
Raakt die wildebras getrouwd,
Mag haar eigen kindjes kleden,
Waar een moeder zo van houdt.

Marjolijn lag opgeborgen
In een verre zolderhoek;
't Moesje heeft nu andere zorgen:
Toosje's sokjes, Jantje's broek.

Op een dag klom kleine Toosje
Heel alleen de zolder op,
En daar vond ze in een doosje
Marjolijn, de oude pop.



„Mammie," riep ze, „kom eens kijken!
Mammie! Och toch, wat een schat!"
En haar kleine handjes reiken
Naar wat in het doosje zat.

Grootmoe kwam ook aangelopen.
't Drietal staart elkander aan.
Stil is grootmoe afgedropen ....
Wat is 't leven snel gegaan!

L. S.

ONZE WONDERE WERELD

KEVERS

ROZENKEVERS VALLEN OP DOOR HUN PRACHTIGE METAALGLANS. ZE HOUDEN VAN LICHT EN WARMTE.





HERCULESKEVERS KUNNEN TOT 15 CM LANG WORDEN EN DE MANNETJES ZIJN GEWAPEND MET HOORNEN EN SPIESEN, VROUWTJES NIET. DEZE ZOUDEN ER ALLEEN LAST VAN HEBBEN BIJ HET ZICH INGRAVEN.

EIKENBLAD-ROLLERS KNIPPEN EEN BLAD IN TWEEËN TOT AAN DE NERF EN ROLLEN HET DAN OP. IN ELKE WIKKEL VINDT MEN MAAR ÉÉN EITJE.







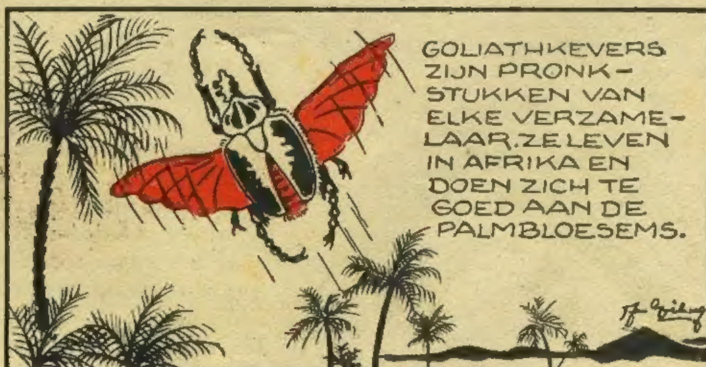


HET VLIEGEND HERT IS EEN DER GROOTSTE KEVERS VAN MIDDEN-EUROPA. HET KAN MET HET GEWEI MEE EEN LENGTE HEBBEN VAN RUIM 8 CM.



MEIKEVERS HEBBEN 550 LUCHTZAKJES IN HUN LICHAAM. DIE MOETEN ZE EERST VOL LUCHT POMPEN, VOORDAT ZE KUNNEN VLIEGEN. KINDEREN ZEGGEN, DAT DE KEVERS DAN "TELLEN."





GOLIATHKEVERS ZIJN PRONKSTUKKEN VAN ELKE VERZAMELAAR. ZE LEVEN IN AFRIKA EN DOEN ZICH TE GOED AAN DE PALMBLOESEMS.

WAT ER MET EEN RUPS GEBEURDE



In een grote boomgaard stonden heel veel fruitbomen bij elkaar. Er waren grote en kleine bomen bij. Helemaal in het midden stond een grote appelboom, die met zijn takken boven de andere bomen uitstak. Het zonnetje stond vrolijk lachend aan de blauwe hemel. De zonnestraaltjes dansten op de bomen en op de bloemen die daar onder groeiden. En een klein, geelwit vlindertje vloog dartel van bloem tot bloem.

Soms stak het zijn kopje diep in een bloemetje, om van de honing te snoepen.

Vlindertjes hebben een heel lange tong, die ze netjes op kunnen rollen, als ze weer wegvliegen. Geelwitje was blij vandaag, blij omdat het zonnetje scheen, blij omdat de honing zo lekker was.... maar vooral was ze blij omdat....!

Ze vloog naar de allergrootste appelboom, in het midden van de tuin, en daar onder een groot groen blad, lagen een heleboel kleine, witte eitjes dicht bij elkaar. Geelwitje had ze daar zo juist neergelegd.

Geelwitje dwarrelde weer weg.... ver weg.... de tuin uit, en nog verder weg, de weiden over, de bossen door....!

Nog een paar dagen zal Geelwitje leven en dan.... dan zal ze op de grond vallen, en de wind zal haar begraven onder de blaren in het bos.

Maar wat gebeurde er met de kleine eitjes?

Toen ze een hele poos door de lekkere warme zon beschenen waren, kwam er plotseling een klein rupsje uit een eitje gekropen. Er kwam er nog een en nog een; uit elk eitje



kwam een rupsje. Ze kropen 't blaadje eens op en neer en knabbelden er eens van. Er kwamen kleine ronde gaatjes in 't blaadje. De rupsjes kropen langs een takje naar de andere blaadjes en daar snoepten ze ook van. Ze werden iedere dag groter en dikker.

Dikkie, een grote rups, liep op haar eentje de hele boom door, ze kende elk takje. Ik wou, dacht Dikkie, ook wel eens op die andere bomen klimmen! En ze kroop al langs de boomstam naar beneden; dat was een lange tocht. Ze werd er moe van. Even bleef ze zitten rusten op 'n grashalmpje, dat door de wind op en neer geblazen werd.

Plotseling voelde Dikkie dat ze opgepakt werd en opeens werd het pikkedonker om haar heen; de grote gouden zon was weg. Wat was er toch met Dikkie gebeurd?

Toen ze zat uit te rusten op het grashalmpje, was er een kleine jongen de tuin in gewandeld en had Dikkie zien zitten. „Ha," riep hij, „dat mooie rupsje wil ik hebben!" Meteen haalde hij een leeg lucifersdoosje uit zijn zak en daar stopte hij Dikkie in.

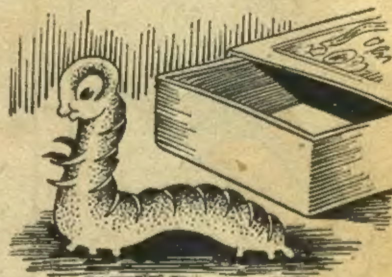
Het jongetje, dat Hansje heette, moest om twee uur naar school. Op de speelplaats haalde hij het doosje weer te voorschijn en liet de rups aan de jongens zien.

Dikkie, die het zonnetje nu weer zag, kroop vlug over 't randje van het doosje, maar Hansje duwde haar met zijn vinger terug, en toen werd het weer donker.

Daar ging de bel.... vlug verdween het doosje weer in de zak van Hans, en dat ging zo haastig, dat domme Hans niet eens merkte dat het doosje niet helemaal dicht was. Terwijl Hans in de klas naar een vertelling van Juf zat te luisteren, kroop Dikkie naar het lichtstraaltje, dat ze zag. En warempel, ze kon er haar kopje door steken; nu kon haar lijfje er ook makkelijk door.

Ze kroop uit de zak van Hans, over de zitting van de bank, over de vloer, naar het raam toe. Eerst moest ze nog tegen de muur opklimmen, maar eindelijk zat ze op de vensterbank. Hè, dat was een lange, vermoeiende tocht geweest! Dikkie bleef eventjes stil op de vensterbank zitten genieten; wat was ze blij, dat ze uit die donkere gevangenis weg was. Gelukkig stond 't raam open en kon Dikkie naar buiten kruipen. Ze knikte met haar kopje tegen 't zonneke. Tegen het raam groeide een struik. Dikkie kroop gauw op een takje en zocht naar een lekker mals blaadje.

Wat smulde ze; ze had honger gekregen in haar kleine gevangenisje.



Toen haar buikje weer dik en rond was, zocht Dikkie naar een beschut plaatsje op de struik.

En wat deed ze daar? Ze draaide een lekker warm dekentje om zich heen; dat dekentje heet cocon. Daar zat ze nu heerlijk warm in. En toen werd het stil, heel stil rondom Dikkie. Het werd winter.

De blaadjes vielen van de bomen en er kwamen sneeuwvlokjes uit de hemel gedwarreld. Ze vielen op de daken van de huizen en op de bomen en struiken.

Na de winter kwam de lente. De sneeuw ging smelten, want het zonnetje ging schijnen. Er kwamen dikke knoppen aan bomen en struiken. En toen het zonnetje nog warmer werd, barstten de knoppen open, er kwamen kleine, groene blaadjes uit, die langzaam al groter en groter werden. Overal groeiden weer bloemetjes. En toen, op een morgen, kwam er beweging in de cocon, die nog aan de struik vast zat. Er kwam een klein gaatje in het coconnetje en.... een mooi geelwit vlindertje kwam er uit gekropen. Dikkie, de rups, was omgetoverd in een nieuw Geelwitje. Een vlindertje dat blij, buitelend over de bloemen, voor het eerst zijn vleugeltjes open sloeg, om te verdwijnen in de blauwe lucht.

WAT ZEGT MIJN NAAM?

GONDA - DIEN - DAATJE

Driftig balde Gonda haar kleine vuistjes; haar lippen trilden en haar ogen fonkelden van boosheid. Trieneke, haar buurmeisje in de klas, had met haar zakdoek een vlieg doodgeslagen, die brutaal op haar lessenaar was komen zitten, en Gonda, zacht van aard, kon nu eenmaal zelfs geen vlieg kwaad doen.

„Zo strijdlustig, Gonda?" vroeg meester Dierx, die met heimelijke pret Gonda's boosheid had aangezien.

Gonda kreeg een kleur en boog beschaamd het hoofd.

„Nou," vergoelijkte meester, „'t is begrijpelijk, hoor, dat je wel eens strijdlustig bent, want je hebt de strijdlust met je naam meegekregen. Gonda komt namelijk van het oudgermaanse gundi en dat betekent strijd.

Er zijn verschillende samenstellingen met Gonda en ze zijn alle van heel oude oorsprong. Zo kennen we bijvoorbeeld nog Allegonda, Cunigonda, Fredegonda en Hildegonda. In Allegonda hebben we een ver-



binding van gundi: strijd met alda: oud; in Cunigonda een verbinding van gundi met kunni: geslacht, familie; in Fredegonda een verbinding van gundi met fritha: vrede; in Hildegonda een verbinding van gundi met hildi, dat ook, evenals gundi, strijd betekent.

Zouden jullie kunnen denken, dat onze mooie, eenvoudige naam Dientje ook al iets met Gonda te maken heeft? Natuurlijk kan Dientje afkomstig zijn van alle namen, die op dina eindigen, zoals Bernardina: sterk als een beer; Everdina: sterk als een ever; maar de oorspronkelijke naam van Dientje is eigenlijk Thingunda: een voorwerp om mee te strijden. Het woord hildi, dat we in Hildegonda aantroffen, vinden we in verschillende andere mooie namen terug. Denk maar eens aan Hildebrand, van hildi: strijd, en brand: beroemd; Hildegardis, van hildi en wart: besturen; Machtildis, van mathi: strijd en hildi. Aan dit Machtildis ontlenen we onze roepnamen Mat, Matje, Machteld en Mechteld. Verder hebben we nog Brunhilda, van hildi en brunna: borstharnas; Chlotilde, van hluoda: beroemd, én hildi; Reinildis, van ragan: raad, en hildi.

En zoals Dientje met gundi verband houdt, zo heeft Daatje iets met hildi te maken. Daatje is namelijk een verkorting van Danahildis, wat afkomstig is van dadi: daad en hildi.

Dientje en Daatje, en Gonda ook, we zouden geneigd zijn ze onder de vriendelijke namen te rangschikken, maar als we de oorspronkelijke betekenis er van opzoeken, blijkt er heel wat vechtlust in te schuilen."

LEERRIJKE LESSEN

DE TONIJN EN DE DOLFIJN

Een roofzuchtige tonijn maakte op zekere dag jacht op een vette dolfijn. Ze schoten door het water als een paar snelle onderzeeërs en de tonijn dacht: ik krijg je wel te pakken.

Het ging niet zo gemakkelijk als de tonijn had verwacht en de jacht had nog vrij lang kunnen duren. Toch kwam er heel onverwachts 'n eind aan.

De dolfijn vergat een ogenblik goed uit te kijken en zwom zich te pletter tegen een rots. Net op dat ogenblik had de tonijn zijn bek opengesperd en toegehapt, en doordat hij met een sneltreinvaartje achter de dolfijn aanzat, vloog hij op zijn beurt tegen diezelfde rotsblokken aan.

Ook de tonijn schoot er het leven bij in, maar niet voordat hij had gezien, dat de dolfijn dood was.

Ik geef er niets om, dacht de tonijn, want ik heb hem toch te pakken gekregen, en dat ik doodga is niet erg, nu ik zie, dat mijn vijand het er ook niet levend heeft afgebracht.



Toen stierf ook de tonijn.

Gaat het ook niet vaak zo met Piet en Jantje? Nee, niet zo erg, maar het lijkt er wel een tikje op....

Piet en Jantje doen allebei goed hun best op school en ze hopen de eerste te zijn van de klas. Maar er zijn nog meer candidaten. Zo wordt Pietje niet de eerste en Jantje evenmin, maar Jantje heeft er niet zo heel erg spijt van, want de gedachte dat Pietje het ook niet heeft gehaald, verzacht bij hem de ontgoocheling. Verbeeld je dat Pietje tóch....

Als onze mededinger ook maar geen succes heeft, komen we over onze teleurstelling dikwijls gemakkelijk heen!



VONKJE



1 Vonkje had zo lang gelopen, dat ze van vermoeienis tegen een boom ging zitten rusten. Het was nu helemaal donker geworden en ze kon zelfs het voetpaadje niet meer zien. „Hoe kom ik hier weer uit?" vroeg ze zich af.



2 Het werd koud en een gure wind stak op, zodat Vonkje tussen de struiken beschutting zocht. Terwijl ze zich in de duisternis voortsleepte, zag ze in de verte een lichtje schijnen en het kwam dichterbij. Zou er hulp op komst zijn?



3 Zo goed als ze nog lopen kon, haastte ze er zich op af. Als het Meindert maar is! dacht ze. Ze hoorde haar naam roepen en haar hartje begon vlugger te kloppen. Ze meende Meindert's stem te hebben herkend en riep terug.



4 Inderdaad, het was Meindert. Hij was nu al vlakbij. Met tranen van blijdschap op haar wangen snelde ze op hem toe en riep: „O, Meindert; wat ben ik blij, dat ik je zie! Ik kon de weg niet meer vinden en ik was zo bang!"



5 „Ik heb me al afgevraagd, wat er met je gebeurd was!" antwoordde de jongen. „Je hebt kilometers gelopen!" Ze gingen dadelijk op weg naar hun huisje. Maar al gauw begon het te regenen en ze werden doornat. „We moeten schuilen," vond Meindert.

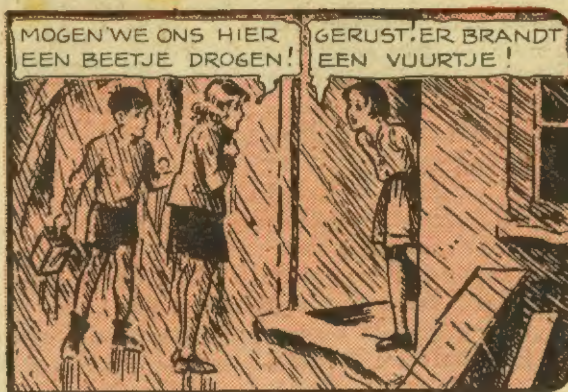


6 Ze waren echter midden in het bos en een schuilplaats was niet zo spoedig gevonden. Eerst zouden ze op de grote weg moeten zijn. Meindert gaf zijn jasje aan Vonkje. „Trek maar gauw aan!" zei hij. „'t Is wel wat gerafeld, maar 't is toch beter dan niets!"

de vrolijke Vrijbuiter



7 Dankbaar trok Vonkje het schamele jasje aan, en zo snel ze konden zetten ze hun tocht voort. De lantaarn lichtte hen voldoende bij. Ze kwamen aan een pad, op de hoek waarvan ze een huisje zagen staan met een rieten dak.



8 Ze snelden er op af en Meindert klopte op de deur. Een bedeesd meisje deed open. Ze scheen bang te zijn hen binnen te laten, maar toen ze hun natte kleren zag, zei ze, dat ze zich wel even bij het vuur mochten drogen.



9 Er brandde een lekker vuurtje in de haard en Vonkje en Meindert waren het meisje erg dankbaar. Het kind bracht een jurkje, dat het Vonkje aanbood. „'t Is wel niet veel bizonders," zei ze; „een circuspakje, maar 't is schoon."



10 't Was een aardig roze danscostuumpje, dat Vonkje beeldig stond. Voor Meindert had ze een clownspakje en de kinderen hadden de grootste pret, toen opeens de deur openging en Maggie de kamer binnenstapte.



11 „Zo!" zei ze met een vinnig gezicht, terwijl ze Vonkje aankeek, „ben je me eens een bezoek komen brengen? Ik dacht al, dat ik je in het bos zag, vanmiddag. Nu blijf je wel een poosje, hè? Kom maar mee naar de andere kamer!"



12 Ze pakte Vonkje en Meindert stevig beet en sleurde hen naar een volkomen leeg vertrek, dat ze met een sleutel afsloot. „Maak je maar niks bezorgd, hoor Vonkje!" kalmeerde Meindert het meisje. „Mijn vriendjes helpen ons wel!"

PIET en EUGENE

WORDEN VRIENDEN



Toen Piet van Mechelen met zijn zusje bij tante Dien ging logeren, had hij meteen het land aan neef Eugene, de zoon van tante Dien.

Je weet niet altijd hoe dat zo plotseling gebeuren kan en Piet wist het ook niet. Maar het begon al op het ogenblik, dat hij Eugene 'n hand gaf.

Eugene droeg een bril, hij zei weinig of niets, hij keek neef Piet en nicht Suus wat koel aan van achter zijn brilleglazen, alsof hij wilde zeggen, dat ze hem helemaal niet bevielen, maar dat hij te beleefd was, om dat te laten merken.

En diezelfde dag merkte Piet, dat neef Eugene maar één belangstelling had .... dat was natuurkunde. De hele dag was hij bezig met dikke boeken en met het nemen van proeven.

Piet had nu niet bepaald het land aan natuurkunde, maar hij beschouwde het als een schoolvak, waar je in de vacantie niets aan deed. O nee .... alles liever dan natuurkunde, dacht Piet!

Ja, Eugene moest beslist een droge vent zijn. Een vervelende vent, met zijn bril en zijn koele ogen. Hij was wel beleefd, maar hij zei niet meer dan nodig was.

Of Eugene van voetballen hield, vroeg Piet.

„Nee," zei Eugene, „dat vind ik een dom en vervelend spel."

„Maar je zwemt toch graag?"

„O, ja, ik zwem graag. Ik doe het elke morgen."

„Ben je al eens in een wedstrijd uitgekomen?" vroeg Piet.

„Welnee," zei Eugene. „Waarom zou ik? Ik zwem voor mijn plezier en niet om een tiende seconde eerder aan te komen dan een ander."

„Je bent geen sportman," zei Piet bits.

„Nee, dat denk ik ook niet," gaf Eugene toe, met een snippertje van een glimlachje.

En toen ze een paar dagen later een wandeling maakten naar de Kale Heuvel, die helemaal niet kaal was, daagde Piet zijn neef Eugene uit, om in de hoogste boom te klimmen, die op de helling van de heuvel stond.

„Nee, dat doe ik niet," zei Eugene kalm. „Ik heb geen zin, om de kans te lopen, dat ik een been breek."

Piet gaf geen antwoord. Hij was een goed klimmer en hij klom tot in het topje van de boom. En toen hij beneden was, zei hij plagerig: „Nou jij, Eugene ...."

Eugene schudde kalm zijn hoofd en Piet zei smalend: „Je durft niet."

Eugene haalde alleen maar zijn schouders op en Piet had het gevoel, dat hij Eugene helemaal niet eens gekwetst had met zijn opmerking. Het leek wel, of hij hem niet raken kón.

Dat merkte hij de volgende dag weer, toen ze met hun tweeën een fietstocht maakten en Piet in volle vaart van een helling afreed, zonder met zijn handen het stuur aan te raken.

„Laat toch óók los!" brulde hij tot Eugene, die even voor hem reed.

Maar Eugene liet zijn stuur niet los, hij schudde alleen maar zijn hoofd.

Beneden gekomen was Piet zó kwaad, dat hij zijn neef toebeet: „Jij schijnt niets te durven ...."

Eugene haalde weer zijn schouders op en zei kalm: „Schijn bedriegt wel eens .... en laten we geen ruzie maken. Je bent de gast van mijn moeder .... en dus ook van mij. Daarom zal ik van mijn kant alles doen, om ruzie te voorkomen."

Piet kookte van drift, maar hij zag in, dat Eugene volkomen gelijk had. Toch ging hij Eugene verder uit de weg en toen ze thuis kwamen, merkte iedereen, dat er iets tussen de beide jongens was voorgevallen.

Alleen was tante Dien verstandig genoeg, om niets te vragen en toen de volgende ochtend de zon scheen aan een wolkenloze hemel en zij Piet aanbood om de roeiboot te gebruiken, werd er over Eugene niet gesproken.

Het huis lag aan de rand van een grote plas en ongeveer drie kilometer van de oever bevond zich een klein eiland, waar de mensen uit de omtrek wel eens gingen picknicken.



„Graag, tante," zei Piet. „Dan roeien we naar het eiland. En ik zal Suus vragen, of ze mee wil . . . ."

Piet's zusje wilde graag van de partij zijn en ze wilde meteen weglopen om Eugene te gaan halen, maar Piet zei zacht:

„Laat die vent toch . . . . we kunnen best met ons tweeën gaan . . . ."

Tante Dien gaf de twee jonge mensen een mandje mee met brood en limonade en even later staken zij van wal.

Toen zij bij het eiland aankwamen, legde Piet de boot vast. Ze klommen



WAAROM WORDEN BANANEN GROEN GEPLUKT ?

Omdat ze niet eetbaar zijn, als men ze aan de boom laat rijpen. Staat men toe dat ze geel worden aan de boom zelf, dan verliezen ze hun geurig aroma, de schil barst en bacteriën en insecten hebben vrije toegang, zodat de vrucht eer rot dan rijp wordt. Alleen wanneer men de bananen plukt wanneer ze nog groen zijn, wordt het zetmeel, dat de banaan bevat, omgezet in suiker en verkrijgt de vrucht die geurige lekkere smaak, waarop alle kinderen dol zijn.

op de kant en nu pas zag Piet, dat aan de horizon dreigend-grijze wolken opdoemden, die snel naderbij kwamen . . . .

En zoals dat in de zomer wel meer gaat, stak plotseling de wind op . . . . Meteen flitste er een verblindende bliksemstraal en van dat ogenblik af was het gerommel van de donder niet meer van de lucht.

Wilde windvlagen zweepten het water van de anders kalme plas hoog op, het onweer werd zo hevig, dat broer en zuster bevend naast elkaar in het hoge gras lagen, en plotseling brak ook nog een regenbui los, die veel weg had van een wolkbreuk.

Binnen vijf minuten waren Piet en Suus doornat, de regen gutste naar beneden en toen het onweer over was getrokken, bleef een stormachtige wind 't water van de plas opzwepen.

„We moeten gauw naar huis," zei Suus bezorgd en rillend.

„Met *die* golfslag?" vroeg Piet. „Geen denken aan . . . ."

„Maar . . . ." begon Suus. „Ik ben door en door nat . . . ."

„We moeten wachten, tot het water kalmer wordt," zei Piet.

Zo wachtten ze een half uur . . . . bijna een uur . . . . Het water bleef wild, de wind zwiepte er met zweepslagen overheen en Piet en Suus zaten rillend en verlangend naar de veilige oever te kijken . . . .

En toen zagen ze het . . . . Een kleine roeiboot maakte zich los van de kant en met de wind achter naderde hij snel het eiland.

Pas toen de boot vlak bij was, herkende Piet zijn neef Eugene, die gekromd zat over de riemen.

De boot schuurde al tegen de steiger en Eugene wenkte . . . .

„En die andere boot?" vroeg Piet.

„Die ligt goed vast," zei Eugene kortaf. „Die halen we morgen wel. Nu hebben we de wind tegen . . . . je moet me helpen roeien, Piet."

Hij overhandigde Suus een dikke jas . . . . toen namen de jongens ieder een riem en ze begonnen te trekken.

Het was zwaar werk . . . . ze moesten recht tegen de wind in . . . . en telkens leek het, of een hoge golf het bootje om zou werpen. Piet stond duizend angsten uit en Suus zat, groen van angst en met gesloten ogen, achter in het ranke bootje.

Na een tocht, die uren scheen te duren, stonden ze veilig op de oever en Piet zei, vol eerlijke bewondering:

„Eugene . . . . dank je . . . . Ik had nooit gedacht, dat je dát zou durven . . . ."

Eugene haalde weer zijn schouders op. Hij scheen niet zenuwachtig te zijn en hij antwoordde kalmpjes:

„Och . . . . ik durf dat ook eigenlijk niet. Maar . . . . ik móést het doen. Als ik iets moet doen, dan ga ik er niet voor opzij. Maar als het niet nodig is, doe ik geen gekkigheden, misschien is dat een soort lafheid."

„Nee," zei Piet. „Ik zie nu in, dat dit juist de ware moed is. Iets doen, waarvan je het gevaar inziet en dan toch niet bang zijn en . . . . het doen . . . . Eugene, wil je voortaan mijn vriend zijn?"

„Graag," zei Eugene. Toen gaven de twee elkaar een handdruk, die meer zei dan duizend woorden.

☆

MIDAS'
MALLE MORMELKUREN

☆



Toen zette de baas me netjes
in zijn etalage neer,
En zei tegen d'andre poppen:
ziezo, hier is hij weer,
Je mag hem gerust eens bekijken
van kop tot staart,
Want nu is hij weer
heel wat centen waard.
Inderdaad, dat was zo.
Ik zag Piet, de soldaat,
Naar mij kijken met een glans
van bewondering in zijn gelaat,
En Neeltje, de danseres,
knikte vriendelijk tegen mij
Tot grote ergernis
van de paljas aan haar zij.

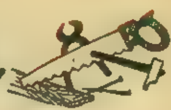
Ik genoot: want ik voelde
mij de koning te rijk,
Dat was nog wat anders
dan te baggeren door dat slijk.
Of je huid open te rijten
aan de doornen van een heg;
En zo stond ik te peinzen,
maar opeens schrok ik, zeg,
Want plots, al was 't donker,
kwam er een man voorbij
En ik zag het: hij gluurde
naar Neeltje en mij.
Wat moet die kwiebus, dacht ik . . .
loop door, malle vent,
Je kijkt net of je zo
uit een roversnest gekomen
bent . . . .



(Wordt vervolgd)



De kleine knutselaar



VLIEGENDEKSELS VAN LAMPEKAPJES



Oude zijden of perkamenten kapjes, die versleten raken, hoeven niet weggegooid te worden, want ze kunnen in de zomer nog heel wat diensten bewijzen.

Handige meisjes weten daar wel raad mee.

Je begint met de versleten bekleding van het kapje voorzichtig te verwijderen. Daarna knip je van blauw of wit gaas nieuwe, op het geraamte passende stukken, waarbij je de oude bekleding als knippatroontje gebruikt.

Vervolgens plak je of naai je de nieuwe gazen bekleding aan het geraamte en zie, je hebt een keurig vliegendeksel gekregen, dat de etenswaren tegen vliegen en andere insecten afdoende kan beschermen.

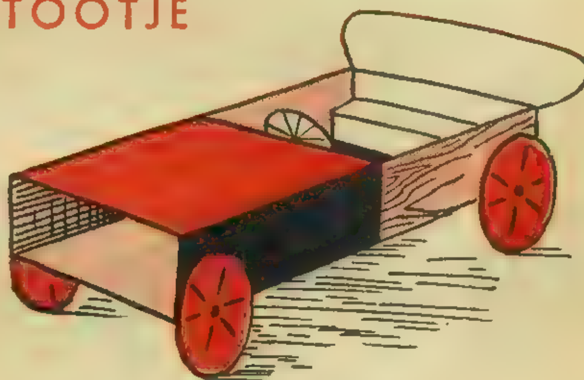
EEN POPPENAUTOOTJE

Dat maken we van 'n leeg lucifersdoosje.

We beginnen met het doosje gedeeltelijk uit te schuiven om er dan opzij een punaise in te steken, zodat alles op zijn plaats blijft.

Dan trekken we met een passer op een stuk bordpapier vier even grote cirkels van ongeveer 2½ cm middellijn. Wanneer we nu die vier schijven met spelden aan de vier hoeken bevestigen, zoals de tekening aangeeft, hebben we vier mooie wielen.

Een vijfde schijf van karton moet het stuurrad verbeelden.



De zitplaats maken we van karton en we plakken haar in het doosje vast, gelijk het plaatje laat zien.

Nu kunnen de kleinste poppetjes een mooi autotochtje maken.

MODEL MOTORBOOT →

Dit bootje wordt door het voortdurend heen en weer slaan van een soort roer, achter aan de kiel, voortbewogen.

Voor die beweging maken we gebruik van een stel gummidraden. Met behulp van een tot 'n zwengel gebogen ijzerdraad voor aan de boeg (zie R) winden we die gummidraden op, terwijl we de visstaart (roer) achteraan goed vasthouden. Is alles stevig opgewonden, dan zetten we onze zwengel vast met een pennetje, dat we in de boeg steken. Je ziet het naast de letter R. Dan zetten we ons bootje te water, laten de visstaart los en daar gaat ie.

Alle gegevens, die je nodig hebt voor het maken, vind je op de tekening zelf. De maten kun je zelf opmeten uit de plaat. Kijk daarbij telkens goed naar het model onderaan, want het wijst zich allemaal vanzelf.

Wie te klein is om zelf te knutselen, roept maar even de hulp in van grote broer of zus of van .... vader. Die zal er ook nog wel plezier aan hebben.

GEGEVENS VOOR HET MAKEN VAN EEN MOTORBOOT

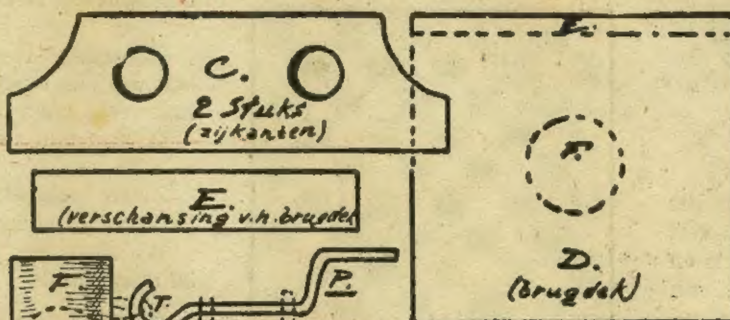


PROFIEL.

B.(Kiel)

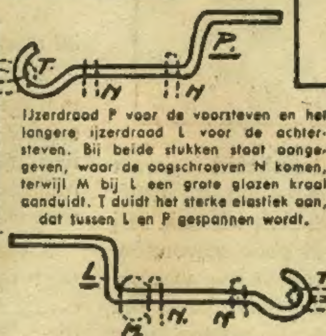
Dit stuk B is de kiel, die met enige schroeven S onder het dek wordt bevestigd. Alvorens de commandobrug met schoorsteen wordt aangebracht, moeten eerst de oogschroeven worden ingeschroefd, die voor het mechanisme nodig zijn. De oogschroeven N worden twee aan twee ingedraaid, dat wil zeggen twee op de voorsteven, twee op de achtersteven en twee achteraan de achtersteven direct in de kiel. Vervolgens worden de ijzerdraadjes voor het vissenstaartmechanisme gebogen, voor zover dit mogelijk is, want het allerlaatste gedeelte kan pas gebogen worden, wanneer het staartstuk door de achterste oogschroeven gestoken en op zijn plaats gebracht is.

Zo groot moeten de 4 oogschroeven voor het dek zijn. De twee achter in de achtersteven zijn maar half zo lang.

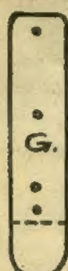




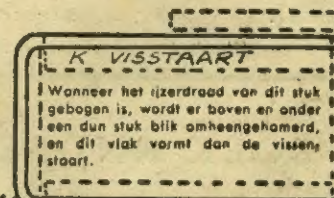
Het ronde stokje voor de schoorsteen.



IJzerdraad P voor de voorsteven en het langere ijzerdraad L voor de achtersteven. Bij beide stukken staat aangegeven, waar de oogschroeven N komen, terwijl M bij L een grote glazen kraal aanduidt. T duidt het sterke elastiek aan, dat tussen L en P gespannen wordt.



Dit stukje blik wordt onder de kiel gespijkerd, om de visstaart op zijn plaats te houden.



Gelijk de modeltekening toont, wordt dit draadeinde in een zijwaartse bocht gebogen. Hierin werkt dan de kruk van het mechanisme.

K. VISSTAART

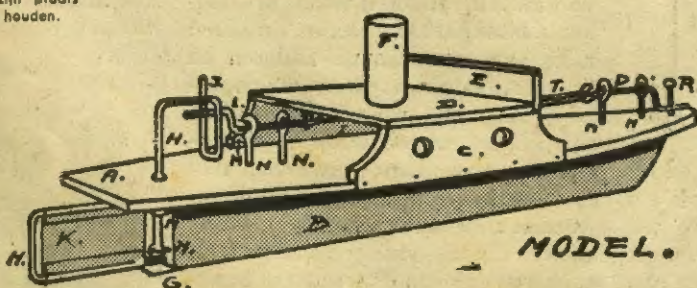
Wanneer het ijzerdraad van dit stuk gebogen is, wordt er boven en onder een dun stuk blik omheengehamerd, en dit vlak vormt dan de vissenstaart.

Hier zie je de haak, waarin de kruk van het mechanisme grijpt.

Deze figuur toont, hoe het ijzerdraad gebogen moet worden. H is het zij-aanzicht, terwijl J het rechthoekig omgebogen bovendeel laat zien.

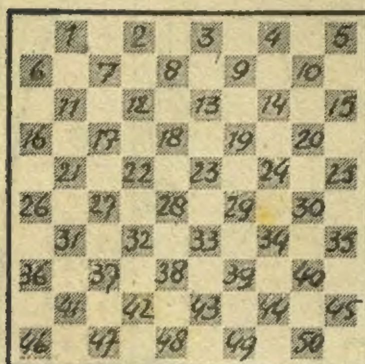
A. (Dek)

Dit stuk is het dek, dat van 3—4 mm dik hout gemaakt wordt. Het wordt op kiel B bevestigd als hierboven vermeld. In achtersteven wordt gat geboord voor ijzerdraad H. Tussen de stippellijnen van de kiel zie je aangegeven, waar de schroeven en de verschillende delen van het mechanisme komen te staan. Om het elastiek van de aandrijving op te winden, houdt men de vissenstaart vast en draait met de andere hand de kruk P geheel vooraan rond. Wanneer het elastiek opgewonden is, steken we een pennetje of een schroefje geheel vooraan in een daarvoor geboord gaatje, om de kruk P vast te zetten.



WAT WORDT ER GESPEELD?

WIJ LEREN DAMMEN

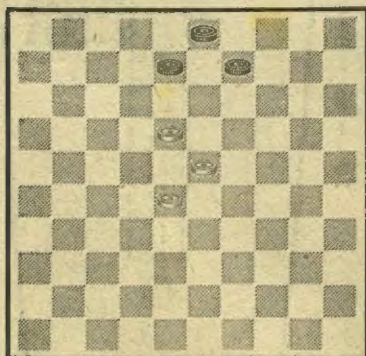


Zwart mag voorwaarts dringen
En victorie zingen;
Met steun in de rug
Blijkt wit hem te vlug!

Ja, voorwaarts dringen is in het damspel heel goed. Je hebt dan veel meer kans om een dam te halen en wat je met een dam kunt doen, nou, dat hebben we in onze vorige dampraatjes wel gezien! Maar je moet nooit onvoorzichtig worden, want als je tegenstander met zijn rug tegen de muur vecht, dan geeft hem dat soms nog heel wat kracht. Die muur, dat is natuurlijk de rand van 't dambord.

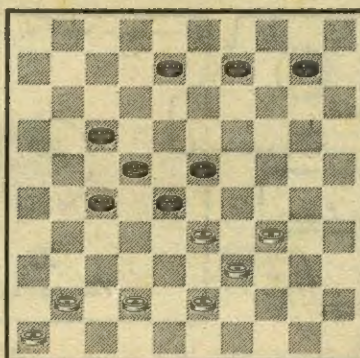
Zet eens drie zwarte stenen op de ruiten 3, 8 en 9 en drie witte op 18, 23 en 28. Kijk eens op voorbeeld 1 of je de stenen goed hebt gezet.

Voorbeeld 1



Wit staat flink opgedrongen en hij zal de partij zeker winnen, als hij maar voorzichtig is. Maar hij wil gauw een dam halen en daarom zet hij zonder na te denken zijn steen van ruit 23 op ruit 19. En dat je nooit moet spelen zonder te denken, dat heb ik je de vorige keer al verteld! Kijk maar wat er nu gaat gebeuren! Zwart is er als de kippen bij om zijn steen van ruit 9 op ruit 13 te zetten. Wit moet nu slaan van ruit 18 op ruit 9 en nu slaat zwart met zijn steen op ruit 3 alle witte stenen weg. Kijk maar, die zwarte steen slaat van ruit 3 naar ruit 32!

Voorbeeld 2



In het tweede voorbeeld is zwart voorwaarts gedrongen en hij heeft nog een steen meer dan wit ook. Hij zou dan ook vast hebben gewonnen, als .... hij maar voorzichtig was gebleven! Maar zwart heeft haast om een dam te halen en hij zet zijn steen van ruit 21 op ruit 27.

Er staan nu acht zwarte stenen op de ruiten 8, 9, 10, 17, 22, 23, 27 en 28. En zeven witte stenen op de ruiten 33, 34, 39, 41, 42, 43 en 46.

Wit maakt nu met een paar slagen de partij uit! Maar dat zijn dan ook heel mooie slagen! Probeer ze eens zelf te vinden. Zoek maar gerust een minuut of vijf. Soms zitten hele sterke dammers wel eens een heel uur over een zet na te denken, dus nu mag jij best eens vijf minuutjes denken!

Gevonden? Nee? Nou, het is dan ook wel een beetje moeilijk. Let nu maar eens goed op!

Wit zet zijn steen van ruit 34 op ruit 29.

Zwart moet slaan met zijn steen van ruit 23 naar ruit 34.

Wit slaat met zijn steen van ruit 39 naar ruit 30.

Nu moet zwart drie stenen slaan, met zijn steen van ruit 28 naar ruit 37 en nu slaat wit .... zes zwarte stenen, met zijn steen van ruit 41 helemaal naar ruit 5! En die steen is nu meteen een dam.

Zwart heeft nu nog maar één steen over op ruit 22 en die kan in zijn eentje natuurlijk niets beginnen tegen die witte dam en twee witte stenen! Probeer het maar eens!

IK ZOEK ANDERE BUREN

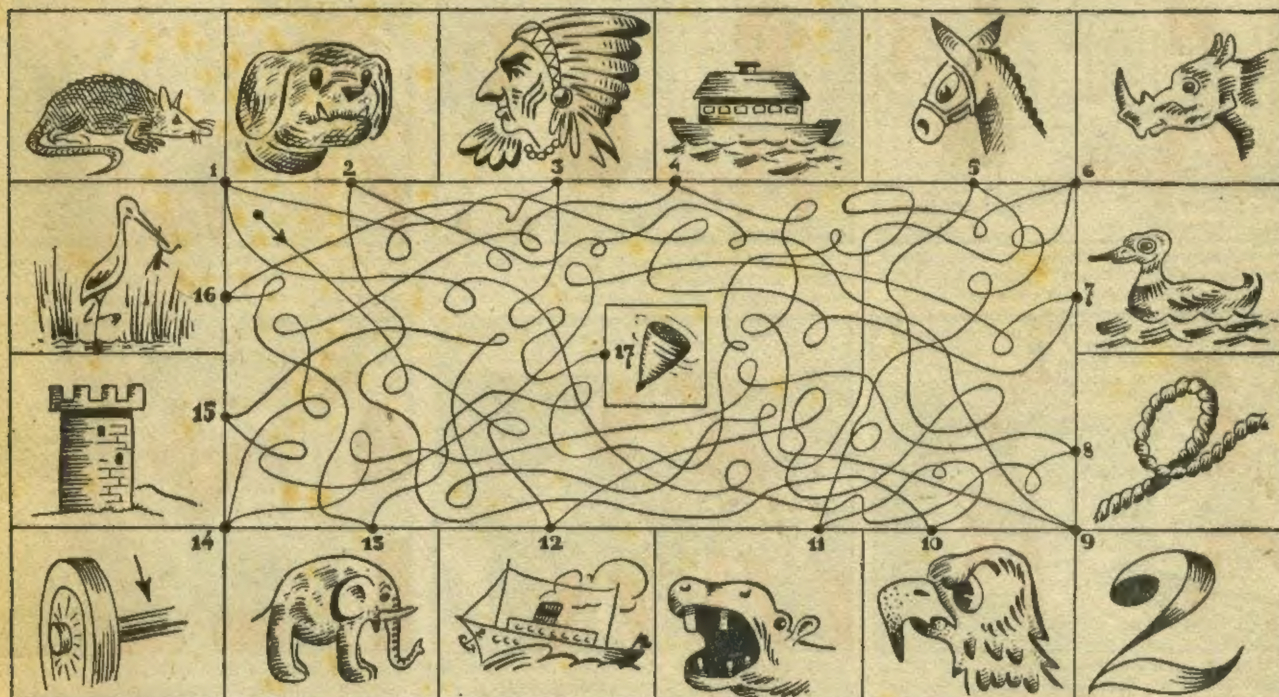
Een speler zit op de grond in het midden van de kring, die de andere spelers om hem heen hebben gevormd. Alle anderen zitten op stoelen of bankjes. De speler in 't midden kijkt naar een van de anderen en vraagt: „Ben je tevreden met je buurlui?" Zegt hij „neen," dan moeten zijn linker- en rechterbuurman opstaan en van plaats verwisselen met de twee anderen, die door de speler worden aangewezen. Hierbij moet de speler, die de vraag heeft gesteld, proberen een van de stoelen of bankjes te bemachtigen. De speler, die dan geen zitplaats meer heeft, gaat op zijn beurt in het midden van de cirkel zitten en het spel gaat door. Dit moet vrij vlug gebeuren; dan wordt het een prettig en levendig spel.



SPREEKWOORDENREBUS

Begin aan het pijltje linksboven. Volg de lijn totdat je een vakje bereikt en noteer dan telkens de *eerste* letter van de afbeelding. Ga dan van dat vakje langs de volgende kronkellijn verder naar een ander vakje en noteer weer de eerste letter van de afbeelding. Het laatste hokje is no 17. Aldus krijg je een spreekwoord van 17 letters. Hoe luidt dit?





Zoekplaatje

MEKKIE, DE BOK

Die deed een spelletje met Knor de Big en Kas de Hond. Mekkie was het eerst op stap gegaan en strooide overal snippers papier, zodat de beide andere het spoor moesten zoeken. Knor en Kas hadden heel erg hun best gedaan om Mekkie te achterhalen en het was hun bijna gelukt ook, want zien jullie dat ze al zo dichtbij zijn?



OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

Spreekwoordenrebus:

MEN KAN GEEN VEREN PLUKKEN VAN EEN KIKKER

Ja, probeer het maar eens. Neem een kikker in je hand — ze zijn heus niet zo griezelig, hoor — en probeer daar maar eens veren van af te halen. Dat lukt niet. Natuurlijk niet, want een kikker heeft geen veren. Zo zegt men ook, wanneer men geld moet hebben van iemand die geen geld heeft: pluk maar eens veren van een kikker. Waar niets is, valt nu eenmaal ook niets te halen.

Tekenpuzzle:



Verborgen plaatsnamen:

1. Leiden.
2. Brugge.
3. Delft.
4. Oslo.
5. Stokholm.
6. Leningrad.
7. Genua.

DE DROOM VAN DARO, DE DURFAL!



Plotseling werd Daro bleek, toen twee figuren naderden. „Maja! Striem!" juichte hij. „Dus jullie waren niet op dat oude galjoen!"



„Wel nee," zei Maja. „We waren op het rotseiland en vonden een schat, die van kapitein Striemer moet zijn." Daro glom van vreugd.



Striemer omhelsde zijn kleinzoon en in overleg met hem werd de kist weggeborgen. Daro vroeg goed op vreemde schepen te letten.



's Avonds bemerkte Bas een zeil. „Dat schip vaart snel," zei Daro. „Ik ben blij, dat het bijna avond is; dan kunnen we het ontlopen."



Toen de duisternis viel, raakte het vreemde schip uit het gezicht en Sjel slaakte een zucht van verlichting. Daro ging vroeg naar kooi.



Maar hij zou niet lang rustig slapen. Opeens kraakte De rappe Jager van boeg tot achtersteven en Daro tuimelde uit zijn bed.




Hij rende naar boven en zag tot zijn schrik de boegspriet van een vreemd schip boven De rappe Jager uitsteken. „Een ongeval, kapitein," zei Sjel. „Dat riepen tenminste die matrozen daar."



Op dat moment riep iemand van het andere schip: „Hebben jullie een dokter aan boord?" Daro zag iemand staan, die blijkbaar erge pijn had, en vroeg hem naar De rappe Jager over te stappen.

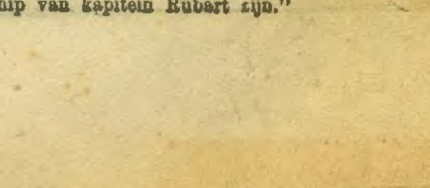








De man hinkte naar het schip en leunde zwaar op Daro's schouder. „We zullen ze wel helpen," zei de jonge kapitein. Intussen bekeken Bas en Jim het schip, dat hen had aangevaren.



De achtersteven wekte hun achterdocht op: de naam van het schip was weggekrast. „Ik vertrouw het niets," zei Jim. „Dat kon best het kaperschip van kapitein Rubart zijn."